

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

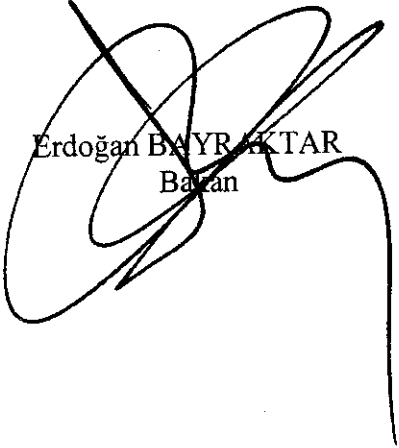
Sayı : B.09.0.SGB.0.00.11.610/ 81
Konu : Kocaeli Milletvekili
Haydar AKAR'ın
Yazılı Soru Önergesi

SÜRELİ
.../.../2012
06 Ocak 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) TBMM Başkanlığının 15/12/2011 tarihli ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.02.00-58566 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 21.12.2011 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2480/4158 sayılı yazısı.

Kocaeli Milletvekili Haydar AKAR'ın, Erdemir Ticaret A.Ş.'nin özelleştirilmesi öncesi, Yarımcada satılan bir arazi hakkında Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/1795 Esas sayılı Yazılı Soru Önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.
Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK:

Cevap Yazısı (1 Adet, 2 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığı

Bilgi:

Başbakanlık

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN HAYDAR AKAR'IN,
ERDEMİR A.Ş.'NİN ÖZELLEŞTİRİLMESİ ÖNCESİ
YARIMCADA SATILAN BİR ARAZİ HAKKINDAKİ
T.B.M.M. 7/1795 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
CEVABI:**

Anayasasının 43. Maddesine göre kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeridinden yararlanmada, öncelikle “kamu yararı” gözetilmektedir.

Bu yerlerin özelliklerini, koruma ve kullanma esaslarını saptamak amacıyla hazırlanan 3621 sayılı Kıyı Kanunu 17.04.1990 gün ve 20495 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak, yürürlüğe girmiştir. Diğer bir ifadeyle, doldurma ve kurutma yolu ile kazanılacak arazilerin, usul ve kullanım şeklinin belirlenmesinde 3621 sayılı Kıyı Kanunu “Temel Hukuksal Metin”dir. Kıyılarda denizden doldurma suretiyle kazanılacak araziler de 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve bu Kanunun uygulama Yönetmeliklerine tabidir. Kıyı Kanununun 7. maddesine göre; denizlerden doldurma yolu ile arazi elde etmenin (deniz kamu malı yaratmanın) tek yolu, 1/1000 ölçekli “uygulama imar planı” yapmaktır. Bu planları değerlendirme ve onama yetkisi ise Kanun’un 7. maddesi uyarınca Bakanlığımıza aittir. İdarenin düzenleyici işlemlerinden olan uygulama imar planlarının “deniz kamu malı yaratma” gücü ve yetkisinin dayanağı Anayasamız ve Kıyı Kanunu olup, uygulayıcısı ise Bakanlığımızdır.

3621 sayılı Kıyı Kanunu’nun 7.maddesinde “...Bu gibi yerlerde doldurma ve kurutmayı yapacak ilgili idarenin valiliğe iletilen teklifi, valilik görüşü ile birlikte (Mülga) Bayındırlık ve İskân Bakanlığına gönderilir. Bakanlık, konusuna göre ilgili kuruluşların görüşünü de almak suretiyle teklifi inceler. Uygun bulunması halinde ilgili idare tarafından uygulama imar planı hazırlanır.....” hükmü bulunmakta olup, söz konusu soru önergesinde belirtilen alana ilişkin olarak uzman kuruluşların Mülga Denizcilik Müsteşarlığının (Deniz Ulaştırması Genel Müdürlüğü), Mülga Ulaştırma Bakanlığının (DLH İnşaatı Genel Müdürlüğü), Genelkurmay Başkanlığının, Maliye Bakanlığının (Milli Emlak Genel Müdürlüğü), Deniz Kuvvetleri Komutanlığının (Seyir Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı) görüşleri ile birlikte plan bölgesinin bağlı olduğu Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığının da uygun görüşü alınarak 26.05.2000, 08.03.2005 ve 26.02.2010 tarihlerinde plan onaması yapılmıştır.

Sonuç olarak; ne 3194 sayılı İmar Kanununda ne de 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve İlgili Yönetmeliklerinde yapılacak yatırımın büyüklüğüne ilişkin herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Bakanlığımızca kamu yararı ön planda tutularak 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında iletilen her tür ve ölçekteki plan teklifleri ilgili mevzuat uyarınca ile Kamu kurum ve kuruluşların uygun görüşleri doğrultusunda onaylanmaktadır. Geline tarih itibarıyla 26.05.2000, 08.03.2005 ve 26.02.2010 tarihlerinde onaylanan planlara ilişkin olarak planların yürütmesinin durdurulması ya da iptali hakkında Bakanlığımıza iletilmiş herhangi bir yargı kararı bulunmamaktadır.

2005 yılında Erdemir’in özelleştirme ihalesi gerçekleştirilmeden önce, dünya çelik sektöründe yaşanan birleşme ve devralmalarda dikkate alınarak, Erdemir Yönetim Kurulu tarafından büyüme stratejisi izlenmiştir. Bu kapsamda; İsdemir’in devralınması, Romanya’dan bir çelik şirketinin satın alınması, Divhan maden işletmesinin özelleştirme ihalesi yoluyla satın alınması, yeni bir şirket kurulması veya mevcut şirketlerinin bir kısım hisselerinin satılması vb. her türlü işlem Erdemir Yönetim Kurulu’nun almış olduğu karar doğrultusunda yapılmıştır.

Ayrıca, Yarımca Porselen Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin Erdemir tarafından satın alınması ve bir kısım arazisinin satılmasına ilişkin tüm ayrıntılar www.imkb.gov.tr Internet adresinde yer almaktadır.

16.12.2003 tarih ve 25318 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği kapsamında “Yarımca Konteyner Terminali” projesi ile ilgili olarak Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 29.06.2007 tarihinde “ÇED Olumlu Kararı” verilmiştir. Söz konusu proje için Kocaeli 1. İdare

Mahkemesince 2007/2074 esas sayılı yürütmeyi durdurma kararı alınmıştır. Mahkeme kararı dikkate alınarak yatırımcı tarafından hazırlanan ÇED Raporu 25.06.2009 tarihinde Bakanlığımıza sunulmuştur.

13.02.2009 tarih ve 1093 sayılı 2009/7 Genelgenin;

“Yürütmenin durdurulması/iptal kararının gerekçesi dikkate alınarak, sadece eksik veya yetersiz görülen kısımları yeniden düzenlenerek, hazırlanan ÇED Raporunun Bakanlığa sunulmasını müteakip, Bakanlıkça bir toplantı tarihi belirlenerek, İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu tekrar toplanır ve komisyonca değerlendirilir. Yapılan düzenlemelerin yeterli görülmesi halinde ÇED Raporu Komisyonca nihai edilir. Komisyonun değerlendirmeleri, üyeler tarafından imzalanarak tutanak altına alınır. Bakanlık, proje ile ilgili olarak ÇED Olumlu ya da ÇED Olumsuz Kararı verir. Bu kararı, proje sahibi ile ilgili kurum ve kuruluşlara yazılı olarak bildirir. Valilik, alınan kararın içeriğini, karara esas gerekçelerini uygun araçlarla halka duyurur”

Hükmü uyarınca projenin DP World Properties A.Ş.’nin 25.06.2009 tarihli yazısı ile ÇED süreci yeniden başlatılmış olup, söz konusu proje ile ilgili olarak 31.07.2009 tarihinde ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

ÇED Yönetmeliği’nin 12. Maddesine istinaden; Mülga Denizcilik Müsteşarlığı (Deniz Ulaştırması Genel Müdürlüğü), Mülga Ulaştırma Bakanlığı (DLHİ Genel Müdürlüğü), TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığı (Afet İşleri Genel Müdürlüğü), Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (MTA Genel Müdürlüğü), Deniz Kuvvetleri Komutanlığı (Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı Çubuklu/İSTANBUL), Kocaeli Valiliği (Mülga İl Çevre ve Orman Müdürlüğü), (Mülga İl Tarım Müdürlüğü), Körfez Belediye Başkanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, DSİ Genel Müdürlüğü, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Mülga Planlama ve ŞÇD Dairesi Başkanlığı, Yarımca Porselen Sanayi Tic. A.Ş. ve ENSR International Dan. ve Müh. Ltd. Şirketi temsilcilerinden İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu oluşturulmuştur. Halkın ve STK’ların görüşlerinin de dikkate alınmasıyla hazırlanan ÇED Raporu, İDK komisyonu üyelerinin temsil ettikleri kurumların görev yetki ve sorumlulukları çerçevesinde incelenip değerlendirilmiş olup, İDK komisyon üyeleri de görüşlerini bildirmişlerdir.

Sakarya Bölge İdare Mahkemesinin 21.02.2011 tarihli ve 2011/149 sayılı kararı ile davacı itirazının kabul edildiği ve Kocaeli 1. İdare Mahkemesinin 14.01.2011 tarih ve E.2009/385 sayılı yürütmenin durdurulması isteminin reddine dair kararının kaldırılmasına ve yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verildiği hususu 04.04.2011 tarihinde Bakanlığımıza tebliğ edilmiş olup, Kocaeli Valiliği Mülga İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne Sakarya Bölge İdare Mahkemesi’nin kararına istinaden faaliyetin durdurulması talimatı verilmiştir.

Proje sahibinin 16.05.2011 tarihli yazısı ile Bakanlığımıza yapmış olduğu başvuru ile “ÇED Olumlu” kararı verilen proje dışında olan ve farklı idari makamlardan alınan izinler kapsamında yürütülen faaliyetlerin durumuna dair çalışmaların yürütülmesine yönelik diğer bir deyimle can ve mal güvenliği konusunda çıkacak sorunların önlenmesi amacıyla Bakanlığımız görüşü istenmiştir.

Bu kapsamda proje sahibinin 16.05.2011 tarihli başvurusuna istinaden; 13.03.2009 tarih ve 2009/7 sayılı Genelgede yer alan;

“İdari yargı mercilerince, projeler hakkında verilen yürütmenin durdurulması/iptal kararlarının gereğinin yerine getirilmesinin projenin inşaat çalışmalarının devam ettiği zamana denk gelmesi durumunda can ve mal güvenliği açısından (heyelan, kayma-göçme, taşkın, sel vb.) çok ciddi sakıncaların ve büyük çevre sorunlarının ortaya çıkması kuvvetle muhtemeldir. Yürütmenin durdurulması/iptal kararları gereğinin yerine getirilmesinden önce çevre emniyetinin alınması, can ve mal güvenliğinin sağlanması ve çevre sorunlarına yol açacak durumların ortadan kaldırılması önem arz etmektedir. Bu amaçla, proje alanında yaptırılacak tespitler sonucunda proje sahibine, söz konusu güvenlik önlemlerinin alınmasına yönelik olarak makul süreler verilmesi uygun olacaktır.”

Düzenlemesine istinaden Kocaeli Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) tarafından değerlendirme yapılarak işlem tesis edilmiştir.

